

پبلشر عبدالغنی الکرمی پرنٹنگ پریس ٹیبل باغ کوئٹہ خان شیک کرسما بیرو آفس 302 قمر ڈھور پونیورسل پبلیکیشن فیئر- جناح روڈ کوئٹہ خان تالان کرے

15 اکتوبر 2021ء

جہان نا آجبت

انسانی شوندری ناسوب آن ہراڑے آسراتی تا کسر اس ملنگانے، ہموڑے بندغ نا چندا کن پین کبھی میل آک با پٹوک سلوک اریر۔ داویل آھیٹ غٹ آن بھلا ویل چاگرڈی کچھی نا۔ ہراڑان نسنے بیرہ بندغ نا جان جوڑی کن ویل آک ودی مسنوبلکن دے انا باسئی ءے توروک آلم ”اوزون“ ءے ہم ہنداشن سفان ریسگانے کڈ غارنا ٹمپرچر ووسا کنگ ءے۔ ہراڑان توانائی نازیات کاریم اٹ انگ نا گرج آک ودانو ہندن گلشیر آتا دیرمتنگ ناسوب آن دنیا ءے نوکاپ آتا گرتی ہم گھیر کرسا۔ ہندن کنوئی دیرانا کمبوئی نایل ہم غٹ آن بھلا ویل گوندنگ انگ ءے۔ رپورٹ اسے نارداٹ سچ آدنیائی کنوئی آگرتا کمبوئی مون تننگ انگ ءے۔ کروڑ آ بندغ آک لنگڑی وینگی نا گواچی ءے۔ کشت وکشارو ہڑوے نا کاریم ناگرتا واپار تون گنڈوک بھلا بھلا ادارہ غاک ارب آروپنی تا کشتا تے کنگ ائی ءے۔ ودانا زہم دن تننگ ائی ءے، کہ کروڑ انسانک لنگڑی وینگی نا گواچی متنگ ائی ءے۔ ہڑوے نی آ گرج اناگرتا ک لس بندغ نادوان مرسا ءے۔ دنیا دا وخت

اسکان انسانیت نا اے ہندا سرتنے کہ انسان گرتا تیان ایڑتر مرے۔ رانگی تودادے کہ ایونہم گرتا ک انسان آن ایڑتر ءے۔ انسانک گرتا تارندائی رمب کنگ ائی ءے۔ بیرہ منہ بندغ ءے کہ ہراک پین ازگار متنگ ائی ءے۔ ولے ولدا ہم اوقا جوفٹی کمبوئی بنگ ائی اف۔ دنیا ئی دا جھیرہ پوسکن اف۔ انسان ہرا دے آن خن پٹانے۔ دا جنگ برجا ءے۔ ولے داسہ کہ ہرا حالیت ودی متنگ ائی ءے، وادرا دات زیات گرتی نا ہیبت دادے کہ داسہ کروڑ آ بندغ آک زہمی متنگ ائی ءے۔ دا رپورٹ آک ہم اریر کہ چندی ملک آتیبی لنگڑو وینگی آ بندغ آک خوراک نا ہندو جاگہ غاتیا جلیو کنگ ائی ءے۔ ہرا ناسوب آن اسہ بھلو ویل اس ودی متنگ ائی ءے۔ ولے دا غٹ آن بھلا ویل کنوئی دیرانا کتی ءے۔ ایونو دنیا نا غٹ آن بھلا ویل دہشت گردی پاننگ وچ دنیا نا ملک آک دانا ایسری نا چاری ءے۔ ولے کساس کنگ مریک کہ بروک آ وخت ائی دیرغٹ آن بھلا ویل مرو و ہندا ہمو ویل مرو کہ ہراڑا بھلو جگ مرو۔ اسہ کڈ کنوئی دیرانا کتی نا خلیس، ایلو کڈ آبا سئی نا وونگ ناسوب آن گلشیر آتا دیرمتنگ آن نوکاپ نا دیرانا بھازی نا خلیس آجبت نادینا نا کٹم ناٹل جوڑ مرو۔

ناول ”دستار“ نا تنقیدی جاچ

راج انا خراب انگا رسم رواج آتا خلاف بجاوت کریو۔

(8) ”بارون تینا مار یوسف کن کوٹ آ تون پارے کنا یوسف شہید ءے او دا دانیان دینا نا زم و رواج آتیاں نا سرتخ سمن۔ داڑے محبت نا کمری شیر جان تینا غیرت دینا باوہ نا کہگ نا بدل ءے وادعموم آتیاں بلک، شریعت ائی ارے زہیرہ سکار متنگ مریرہ، بس خف ائی تے تہل اسٹ نا دوئی ایت، داڑے نیازی نا حق ءے تروک ءے ارے سنے اوقا ہیبت ءے جوک ءے۔“ (پنہ 102)۔

احمد خان تروکے۔ گرتا اس اوتون مشورہ کیوہ۔ ہرسنگت یوسف تون تینا وس انا خاس آک کرے۔ یوسف تون منہ روپنی جوان سچ جس، سچے یوسف نا سٹ جم مس۔ گرتا اس پیسہ ضرورت پین مروانشاء اللہ اوفنے احمد یوسف نا لہ رسال برے ولدا کنا کاریم ءے ہرکری امرکیوہ ماگل ءے داسا اولونارنا ائی نیازی نا ناچ ءے اہیبت و حیثیت اس اف۔ (پنہ 68)۔

دافضل ناول ناگرتا ناٹرا آک ءے ہرا اس کنگ ائی ءے سنگت آک کک کیوہ۔ کہ نیازی تا حق ائی پارینے وراج آن گلہ کرینے۔

(3) ”یوسف نا ہندا خلیس کن مندروپنی اوزان ہم زیات اُس۔ یوسف نارضا احمد خان تروکے۔ گرتا اس اوتون دانیان دینا نا زم و رواج آتیاں نا سرتخ سمن۔ داڑے محبت نا کمری شیر جان تینا غیرت دینا باوہ نا کہگ نا بدل ءے وادعموم آتیاں بلک، شریعت ائی ارے زہیرہ سکار متنگ مریرہ، بس خف ائی تے تہل اسٹ نا دوئی ایت، داڑے نیازی نا حق ءے تروک ءے ارے سنے اوقا ہیبت ءے جوک ءے۔“ (پنہ 102)۔

احمد خان و ماگل نا اسہ مکالمہ اس ہرا وخت کہ یوسف تینا سنگت احمد خان ءے تینا دوست ماہ گل تون اولیکو وار خوش مریک۔ خوشی ئی نکاح ءے خواک۔ اسہ گواہ ای اٹ اسہ گواہ نی قرآن پاک ءے زیارت کرے، ولدا ہڑوے آ ایزہ تے پارے جملہ ونور جہان کئے آن پدئم باوہ نا خیال ءے کیرے، اللہ کروای زوتینا سمت ائی سربس مروٹ ولدا اورامرو“ (پنہ 107)

ہرا وخت کہ یوسف ماگل ءے ہرنگت نا تیاری ایک ارغان پیش تمگ وخت آ تینا ایزہ تے پانک:

(6) ”یوسف اوزان سٹ شکانہ غا سرتماہل ہم پتے رستے۔ یوسف ماہ اس دا ہم سوچانو یا اسلام و شریعت نا مطالعہ کریو؟ اسلام ائی نیازی نا ناخہ درکرتن آتا حکم تننگ ءے ہموخس نیازی آگرتا س پانندی ہم شافنگا کئے۔“

(7) ”ماگل پارے دارم دردوان آتا زمزیر آتے ایونو رغونی ءے زن مرین یا مشن ولے دا قوم انا جیرا گتے ہیرو کمری تمبر آتے داسہ کلبواسے کہ نما ظلم و ستم جبران نیازی تا حق آک لڈنگمرہ اوقا ناروائی زور زورائی آن چنکاسن تا برام کماش آجیرا گتے بندغ آتومرک“ (پنہ 108)۔

ہر جاگہ غا تا تاثر تننگ ءے کہ اوک

جرم

تبسم فاطمہ

چھت چٹینگ ائی ءے۔ چھت آن چوک آدیرتا پڑیک ہندن ترہ کہ دینا تینا جیئی اسہ ساسبت اس کن تیوی غا گرتا تے گرام کرسا گرتیفوک ءے جس ایٹیئی کم مریک۔ گرتیفوک و ڈردان ہر ءے جس اس۔ ہرا دے نکیس کنگ وخت آ لیوک تھوک آ زابلول محسوس کنگ ایک۔ درو ہرا تم او زابلول اس اول۔ ایونو آبار۔ زابلول۔ سخت تا نیام اٹ مروک آ زابلول۔ منیش ہم ہرا تم شغل نا موڈ اٹ مروس تو پارکے۔ زابلول؟ مت تا نیام ائی تو مریک۔ زابلول۔ اودے تینے آن بھاز بد جنگ کس۔ ذن اسنے؟ زابلول ہر وڈ اٹ زندانا ہر سابت آ۔ نقدرس نا دز ءے مرسا لیک اسنے۔ اسہ دم اوتون لیوک و پانفوک۔ زہیرہ کنگ۔ زابلول چائے اس بھلن مرے۔ اندرا گاندھی۔ مارگریٹ تھیچر۔ آن بلیس زابلول نا بھلیی ہراک بے گوا مریک و بیرہ ہمو نت تا نیام والا زابلول۔ دیرا پڑوئی ہیبت منیش نا دروخت خنگل، ہرا ہر وخت منیش کینہ مرسا بیرہ اسہ زہیرہ اس مرسا اودے شغان لیک۔ نی ہون متنگ اُس۔ نی سوٹ بچو۔ نا بدن بھاز ہولن سنے۔ سروٹنگ۔ گور۔ پداناٹ۔ ذن بے پدے آن بھاز پین وڈنگسہ اُس دینا۔ یورچی نارای آدسٹ مہرا چئی ءے۔ ہوزے اسہ بھلو آدیک اس خلوک ءے۔ تینے کاٹم آن نت ترکان بنگ کن۔ بدن نا گندتی تے چا بنگ کن۔ ہرا دے برام نا بیرہ منہ سال آن گد منیش نا خن ہیبت ہرانے دینا۔ آدیک نا مون آ سلسا گرتیفوک ءے ورتیک۔ تینا نت دو تیا دوک آ سوتے او داروار آدوخلیک ہرک۔ او بولون متنگ ائی ءے۔ و منیش ہر سابت اوزان مرسا بنگ ءے۔ مرے۔ شٹ۔ بھلا بھلا فلسفی تا نیام اٹ اوقا جتی آدروٹم ءے درست کنگ ائی بھلو وخت اس مست درو سنے اوزوتون۔

چھت چٹنگ کنگ ءے۔ زن مدان مدان آتالان متنگ ءے۔ ایلیشا اسہ وار چچا و کرسا ہوغانے۔ دینا ہرا وخت اسکان ڈونیکا اوار ہی آسمر مروس، پانک ءے مٹ کرسا اواسیکا وا خاچانے۔ او ایلیشا ءے خوئی اٹ ہرک۔ داڑے دا بدن تون۔ پورڈھو ٹوٹو ووسل انا داٹھ ءے۔ بڑک آتیاں مارلپش کشتانے ہندا بدن آن ہراناشانی تیا ہوتے پیری ترسا منیش سلک۔ سوچ کیک۔ نا پڈ آ دامرغش آتیاں شیک آمرنبر۔ انت کل آتآن ہندن بیرہ۔ ڈاکس اسے حوال اسنے کپسہ۔ داڑے داخہ سو آمر بس۔؟ نشانی۔ سو۔ چرپنی۔ او ہندن سرپند مریک کہ بدن نا لوز گنج انا بیرہ ہندا لوز آک سلیسو، ہرانے تینا ائی اسلام نا حوالہ اٹ نیازی تا حق آتا ہیبت ءے کیک ولدا اس مرسا سے ناماشقہ تا ہیبت ءے کیک پانک کہ نیازی ءے دا حق ءے اسلام سنے۔ ولدا نیازی تا حق آتا ہیبت ءے کرسا دا پانک کہ نیازی ءے ہیرات ائی ہم حق تنکپ۔ اگ نیازی تے حق تنکپ تو گرتا ماہل اسنے پارے ”ہلم علی جان ہم گونک ءے، وخت اس امر وخت اس امر۔ باوہ ڈخار تے کل ءے کنا پین آتے جس تیا تا لوقیرہ۔ ہرا ہونئی ئی منہ کتاب اریر کہ ہرا فقا خوانگ آن ہندن لگک کہ باو جہالت نا اٹہنا ءے یا

شغان آتیاں دتر چرک کنگ ءے۔ ہر وخت ہڑوے دتر چرک کنگ ءے۔

زابلول ناکس آدود آتے بدل کینہ دینا۔ مدام سنگت مرینڈنگ سنگت آک مریرہ۔ او پارسا کرے او ناخن ہیبت جتا ءے گونگ اس خنگسا کس۔ تصور اٹ ہفت رنگی آتے گونفا اسنے مریرہ؟ سنے۔ او وخت آ او مک۔ او وخت آ دینا مک۔ پین کس اس مریک منیش نامون آ۔ پین کس۔ ہرا کم از کم دینا تو آف۔ منیش نا زہیرہ آف۔ دا پین کس اس مریک۔ پین ہر کس اس۔ فلم ایکٹریس کس۔ منیش نا دفتر ائی کاریم کروک ءے مرسا اس۔ میگزین یارسال غاتیبی شیک مروک ءے ماڈل اس۔ یاس اسٹاپ اسلوک ءے مرسا اس۔ کس اس ہم متنگ کیک، ولے او متنگ۔ دینا متنگ۔ اودے ہندن گمان مکہ او متنگ۔ منیش تیا لگک آ بندغ آتیاں ہرا۔ او ذن اسنے سرپند مریک۔ منیش بدل متنگ ءے۔ بدل مرسا کئے۔ ولے ہرا تم او اوتون او۔ اوتون او۔ مریک گرتا۔ منیش ءے اوئی دینا ءے محسوس کروئی تھو۔ آن دینا ءے یعنی کئے۔ بیرہ کئے محسوس کروئی تھو۔ وار او اوتون چچا یاسوختی آن ترندی اٹ چکا داوائی بلکہ۔

”آخا منیش ای ذن لینگ کپہ۔“ اونا ڈوک تہا ناٹن کن ہتاہ۔ ستی ءے لکت منیش۔ کئے خلیس ہرنگ ءے۔ منیش ستی ءے رڈ نا کرے۔ گرتیفوک اودے ہرا۔ نن ناچ بیوک او اونا مون آترندی اٹ چک مریک۔

”دا ای اٹ۔ ای اٹ منیش۔“ دینا۔ ای۔“

”اوئی اُس۔ ای ہرا تم پاربت کہ۔“

”آن نی پاتوبس۔“ ولے ای چاوہ۔ ای لینگ تون کپہ ءے۔ کئی منیش۔ پین کس اس بریک۔ دا راست ءے منیش۔ پین کس اس۔ ہرا دے ہرا دے تینا شیف آتیرہ۔ ہرا دے محسوس کیرہ۔ وکنا وجود ائی دیر مروک آ شیشہ غاچار بدپسہ نی ءے شاسہ۔

”اسنے گونک آتیاں ہرا ءے ہیبت کیرہ دینا۔“ منیش گرتیفوک ہرک۔

”ای داڑے ساڑی مفرہ نی دچہ انت انت خوانہ وگ خلسا کیرہ۔ سب اوتون دفتر آ ہونئی ءے۔ ضد کہ۔ دا وخت آئی Relax متنگ خواوہ۔“

”اچہ وک کیک۔“ ای Relax کنگ کن ودی مفت منیش۔ او پنگ آن عمل اس۔ نن تمگ تون۔ اونا ڈوک دینا بدن آ۔ اوتون ٹاکوہ غا بروک آگرتا نا وڈ سرت پڈ ائی ہر۔ او ہندن سرپند مکس۔ رو ائی پین کس اس اونا ری آ خاچانے۔ اودے بد بلکہ۔ او ہندن سرپند مکس دا منیش آف پین کس اسے۔ ہرا اودے۔ دا عمل آں دینا ءے زابلول متنگ نا ملتا و

گرتا براہونئی ادب نا خلاف بھاز بھلو سازش اس متنگ ائی ءے۔ فاضل ناول نگارنا اسہ ہیبت اس جوان ءے دن کہ کڑدار دلاور نا باٹ ہیبت کرینے ”سزدار صاحب ایونو اگرتا خلیق ائی اسکول مسکہ اوئی نایزہک ناچنچا ک خوانہ ہوماہل نا نیام اٹ اف اگرتا دے تعلیم ناز یورودی مسکہ اودے شعور آگئی مسکہ شاید او تینا باوہ لہر اہم تینا قوم ناعت ءے عشا تینا ہیبت عرقبان کرکے وون ءے کام اس ہر بونک، اگرتا وخت آتے ئی ہندن تعلیم

